

LAKRUHUNA

Welcome

LakRuhuna

Get more to your Life....

LAKRUHUNA

LAKRUHUNA

Welcome

LakRuhuna

PANSALA E - PUDLISHING

LAKRUHUNA

LAKRUHUNA

ආයුරෝචිත...

මකිබරපුණ

විද්‍යුත් මාධ්‍ය ප්‍රකාශණ

LAKRUHUNA

LAKRUHUNA

චතුර්ථය සත්‍යාචාර්යවරයාට ධර්ම දේශනා....

සිත සත්‍යතා අමාගම

වැලිගම ශ්‍රී සුගත ඥාණි ජේවිා සංඝදයේ ගරු යාච්චි සභාපති
ටී. ඩබ්ලිව්. ඒ. කලාපාණි වසන්ත මහතා

විසින් පවත්වන ලද වැඩසටහන් වලදී දේශනා කරන ලද සූත්‍ර දේශනා අලංකාරව.

LAKRUHUNA

පරිගණක තැබුණ සැකසුම

පිටකවළ නිර්මාණය :

ප්‍රකාශනය : lakruhuna.com

මුද්‍රණය :

LAKRUHUNA

සිත සනසන තොරතුරු

තමෝ තස්ස නගවතෝ දරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස !!!

නුවණට දඩ්පති දෙවියන් වැදීම නුවණ ලැබීමට හේතුවකි.

සංයුක්ත භික්ෂාස ජනාථ ජිණ්ඩික සුත්තය

සිත සනසන අමාගගුල

අද ඉල්පුර පසළොස්වක පොහොය දිනයයි. මෙවර කඬින පුජා විංකම කළ හැකි අන්තිම දිනය වීමද, පසුවස් පවාරණය කරන දිනය වීමද මෙන්මෝසතුන් විවරණ ලැබීමද, තුන්බෑ පටිල දමනය මහා ප්‍රාඥ අග්‍රශ්‍රාවක සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේගේ පිරිණිවීම යන වැදගත් ශාසනික කරුණු රාශියක් සිහිපත් කරන දිනයයි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ජේතවන විහාරයෙහි වැඩවසන දිනක රාත්‍රිය ඉක්මගිය පසු නිකුන්වහන්සේලා අමතුවේ. "මහණෙනි, මේ රාත්‍රියෙහි මනා පැහැයෙන් යුත් එක්තරා දේවතාවෙක් පෙරළම ඉක්ම වූ කල මුළු දේවිඵල බබුලුවා මාවෙන එළඹ එකත් පසෙක සිට මේ ගාථා කිය. යනුවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේවතාවා කී ගාථා සතරක් වදළහ. එම ගාථා සතරෙහි සරළ අදහස මෙසේය.

- 01. නිකුන් සමුහයා විසින් නිරන්තරව හැසිරෙන ධර්මාප්‍රයන් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් වාසයකරන මේ ප්‍රසිද්ධ ජේතවනය මට සතුට ඇතිකරන්නේය.
- 02. කම්පද, විදුහාවද, ධර්මද උතුම් සිල්වත් ජීවිතයද යන මෙයින් සත්වයෝ පිරිසිදු වෙති. කුලයෙන් හෝ ධනයෙන් සත්වයෝ පිරිසිදු නොවෙති.

සිත සනසන අමාගගල

03. එබැවින් නුවන අති පුරුෂයා තමාගේ අභිවෘද්ධිය දැක නුවණින් සමාධි පාකෂික ධර්ම වඩනය කරන්නේය. එසේ ඒ ආයුර්වේදයට පැවිණිලෙන් පිරිසිදු වෙයි.

04. ප්‍රඥාවෙන් ශීලයෙන් සහ කෙලෙස් සංසිද්ධිලෙන් නිවනට පැවිණි යම් මහණෙක් වේනම් ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ම උත්තමය උත්තමයන් වෙත විශිෂ්ටයෙක් නැත.

මෙසේ වදාල කල්හි ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද "භාග්‍යවතුන් වහන්ස! ඒ දේවනාවා ඒකාන්තයෙන්ම අනාවිච්චික දේවනාවා ද? අනේපිඤ්ඤා සිටුවනවා ශාරීපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ කෙරෙහි චිත්තිය සිටියදී බෙහෙවින්ම පැහැදුණේ වී" යයි පැවසීය.

"ආනන්ද යහපති ! යහපති !! යම් තරමක් තකියෙන් දැනගන්නා විට නොප දන්නා මදි. ආනන්ද ! හෙතෙමේ අනාව විච්චික දෙවිපුත්‍ර මය" යි බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළහ.

පළමු ගාථාවෙන් දේවනාවා ඉතා සතුටින් ජේතවනාරාමය පිළිබඳව විචිතාවක් සිදුකරනවා. අනාව විච්චික දිව්‍යපුත්‍රයා එහි තිබෙන යුව පහසු දිව්‍ය සම්පත් දැක චිත්තිය ලොව පිළිබඳව ආවර්ජනා කර බැලූ කල ත්‍රිවිධරත්නය අප්‍රසාරකරවින් නොයෙක් පිංදුහම් කොට යෝවාන් එල ලාභීව

සිත සනසන අමාගගුල

තුසිත දෙව්ලොව උපත්ඛව තේරැවේගෙන දිව්‍ය සම්පත් විඳිමට පළමුව දෙව්වර් වෙගොරට යන්තෙමිය සිතා චිහි පැවිණි

"ඉදුං හිතං ජේතවතං ඉසි සංඝ නිසේ විතං" යනාදී ගාථාව ප්‍රකාශකරමින් සිය සතුව ප්‍රකාශකරන දේවතාවා ඊලග ගාථාවෙන්

කම්පද විදුපාව ගෙවන් දැනුමද සමාධියට හිතකරවූ ධර්මයද සිල්වන් ජීවිතයද උතුම්ය. චිකී කර්මාදිය ගෝතු කොටගෙන සත්වයෝ පිරිසිදු බවට පත්වන බවද කුල ගෝත්‍රයෙන් ධනයෙන් පිරිසිදු නොවෙනබවත් ප්‍රකාශකලේය. තුන්වෙනි ගාථාවෙන් නුවණැති පුද්ගලයා තමාගේ අභිවෘද්ධිය නුවණින් දැක සමාධි පාක්ෂික ධර්ම දියුණුකර ආයථි මාගීය ගෝතුකරගෙන පිරිසිදු වන බව ප්‍රකාශ කලේය.

අනාථපිණ්ඩික දේවතාවාගේ සිතතුල තෙරපුණු ඊලගෙ අදහසටුයේ සතරවෙනි ගාථාවෙන් ප්‍රකාශ වූ අදහසයි. චිතම් ශාරීපුත්ත මහරහතන් වහන්සේගේ උත්තම ගුණ සමුදාය පිලිබඳ ප්‍රකාශයයි. පළමු ගාථා තුනෙන් ඒ සඳහා ප්‍රවේශයක් අරතිකරගත් පිං අරති දේවතාවා උත්තමන්සේ පිලිබඳ විශේෂත්වයක් දැකිනි.

කම්මං විජ්ජාව ධම්මෝච සීලං ජීවිත මුත්තමං ...

යනුවෙන් සත්වයෙකුගේ පිරිසිදු භාවය අරතිවීමට කම්ප චිකී අංගයක්ලෙස සිටුවරයෙක් වශයෙන් මිනිස්ලොව සිටියදී සැරියුත්

සිත සනසන අමාගගුල

මහභවතන් වහන්සේගේ ජීවිතය තුළින්ම අවබෝධ කරගත් සෙයක් පෙනේ. කම්ම යනු යම් සන්වයෙක් කරන ක්‍රියාවෝය. යහපත් අයහපත් ක්‍රියාවන් සිදු කරන කල ඒ ඒ කම්මන්ට අනුව ජීවිතයේ ජීර්ණයද අජීර්ණයද භාවය ඇතිවේ. සාමාන්‍ය මනුෂ්‍යයෙකු වශයෙන් ජීවිතයෙන් යහපත් කම්මන් සිදුකරමින්

මාගීචේතනා සංඛ්‍යාත කම්මන් දක්වා ගමන් කිරීම තුළින් පුද්ගල ජීර්ණයද භාවය දක්වා ගමන්කල හැකිය.

මිලඟ භෞතව හැටියට "චිත්තච" යනුවෙන් යම් සන්වයෙක් පුද්ගලයෙක් ලඟ දැකීමක් බුද්ධියක් තිබිය යුතුය. ඒ බව අනේපිඤ්ඤා සිටුවමා මභණ්ඩාරයන් වූ අවස්ථාවේදී ගිලන් ඇදලඟදී සැරියුත් හාමුදුරුවෝ එතුවාට පැහැදිලි කළ ධර්මය භොදට මනක තිබින. "ගෘහපතිය ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මනස යන අයතන තිසා ඇති වන්නා වූ විකේතනායන් තණ්හා, දිව්ධී, මාන වශයෙන් නොගත යුතුයයි ද එයින් හික්මිය යුතුයයි ද අනාව පිණිකිකෝවාද සුත්‍රයට අනුව ප්‍රකටවේ.

මිලඟ කාරණය වන "ධම්මෝ"ව යන පදයෙන් සමාධියට හිතකර ධර්මන් වශයෙන් තණ්හා, දිව්ධී, මාන වශයෙන් එන එන අභවුණු එලෙසින් නොගෙන ඒවා දෙස ධර්මානුකූලව බලා සිත හික්මවාගැනීම සාමාන්‍ය මනුෂ්‍යයා විසින් කලයුතුය. එවිට ජීවිත ගැටුම් ඇතිවේ. වත්මන් සමාජය තුල මේ දුච්චිතාවය බොහෝ සෙයින් ඇතිවන වටපිටාව සහ සාධක බොහෝය.

සිත සනසන ප්‍රමාණය

අද කැබාකල පටන් අප රටේ දරුවන්ට හිමිවන්නේ සිත හා ගැටෙන අවුල් පාලනය කරගැනීමට නොහැකි පුද්ගලයන්. අපගේ රජයට හිත නොමැති තුළින් පෙන්වන වැඩසටහන් තුළ මර මර දරුවන් බලන විට වැඩිහිටියන්ට "තර"පෙනී නොමැත. දැන් ඉතිරිව ඇත්තේ අපගේ තුල් පටකවත් නැතිව නව නැවත ඉදිරිපත් කිරීමේ මොහොත වැඩිවී පවතී. මේ තුළින් සාමාන්‍ය මනුෂ්‍යයාගේ සිතට අධ්‍යයන සමාධි කෙරෙහිවත් සාමාන්‍ය සිතේ සන්සුන්කමක්වත් ඇතිකරගැනීම උගැන්විය යුතුය. එයින් දැන සමාජයක ලක්ෂණ පහලවීම නොවැළැක්විය හැකිය.

අනෙකුත් සිටුවනු ලබන බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ අනන්‍ය සුත්‍රයෙහිදී "ගෘහස්ථයන් කම්මයන් විදින්නා වූ ගිහියන් විසින් සුදුසුකාලයෙහිදී මෙහි යුතු සැප හතරක් තිබේ. ඒ සැප හතර නම් දැනටමත් මොහොත බොහෝ දෙනෙකු ඒ මොහොත නැතැත්තා සිය සම්පත් පරිහෝජනය කරමින් පිත්තෙහි සැඟවී සිටීම නොවී තිදොර නිවැරදිව පිහිටුවා ගැනීමයි වදාළහ.

සීමය යම් පුද්ගලයෙකුට උතුම් බවකි. ඒ වග "සෝමේ අප්පා අනුප්පත්තෝ කතං අනුනාපියං" යනාදී වශයෙන් අධ්‍යයන මාර්ග නාමයෙන් හඳුන්වන ලද පංච ශීලයෙහි පිහිටා එම ගුණ සිහිකෙරෙහි. ඔහු මෙලොවේදී නැතවතුන්ගේ පැසසුමට භාජනය වී පරලෝ වශයෙන්

සිත සනසන අමාගම

සැතපුම් විඳිමින් තුටුවන්නේය යි අනේපිඤ්ඤා සිටානන් හට වදාළ පන්නකම්ම සුත්‍රයෙන්ද පැහැදිලි කළහ.

සනර්චනා ගාථාවෙන් දේවතාවා සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේ පිලිබඳව ගුණකථනයක් සිදුකරන්නේය.

"මහා පඤ්ඤානං යදිදං සාර්පුත්තෝ" යි සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේ මහා ප්‍රඥාවන්තයයි. අග්‍රස්ථානයෙහි තමා වහිනා කළ සේක. උන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑමෙන් පසු ද තර්කයෙන් තොරව පිලිගත යුතු වන්නේ භෞත සහිතවය. හින්දු දහමේ ගණ දෙවියන් වීම තැකිනිවන්තයින්ට

උත්තමයෙකි. වීම දහමට අනුව වීම උත්තමභාවය ඔවුන් තේරුම් ගෙන ඇත. බෞද්ධයින් ඔවුන්ගේ නුවණට අනුව තම ශාස්තෘ වරුන්ගේ උත්තමභාවය භෞත සහිතව තේරුම් ගත යුතු බව බුදු හිමියන් වදාළහ. ප්‍රඥාව දියුණු කර ගැනීමට ජාතියක, ආගමක, කුලයක හෝ රටක බලපෑමක් නැත. බුදු රජාණන් වහන්සේ කිසිදු ආගමකට අයත් ශාස්තෘ වරයෙකු නොවේ. ලොව ඇති යථාර්ථය වළඳින්නේ කියා පෑ උත්තමයාය. උන් වහන්සේ ගැන සිතීමට පවා නුවණ දියුණු කර ගත යුතුය. ඇතැම් විට බුදුගුණ මෙතෙහි කිරීමට තරම්වත් වත්මන් ලෝකයේ ජීවත් වන අප සුදුස්සන් නොවන ස්වභාවයක් පෙනෙන අවස්ථා ද ඇත.

සිත සනසන අමාගගුල

අප අතෙහි භෞද්ධයින් හිතදු දහම විශ්වාසකරන හිතදුන් සිදු කරන චාරිත්‍ර විශාල මුදල් කැපවීමකදී වැය කොට ශිල්ප ශාස්ත්‍ර ආරම්භ කරන අවස්ථාවන් හිදී සිදු කරති. එම චාරිත්‍ර කොතරම් දුරට ප්‍රඥාගෝචර දැයි

නුවණ මෙහෙයවා සිදු කරන්නේ නම් අප කොතරම් දුරට බුදු ගුණ සිතීමටද තරම් සුදුසුයෝ දැයි සිතෙනු ඇත.

එවැනි අවස්ථාවකදී ත්‍රිවිධ රත්නයට තමන් ලද පමණින් බුදුපුද පවත්වා සැරියුත් මහ රහතන් වහන්සේටද විශේෂ පූජාවන් පූජා කොට උන්වහන්සේලාගේ ප්‍රඥාපාරම්භාවේ ආනුෂාචයෙන් තම දරුවාටද මතු වැඩි දියුණුව සඳහා නුවණ ලැබීමටද ප්‍රාර්ථනා කිරීම සුදුසුවේ.

මෙසේ සිදු කිරීමට කිසිදු බියක් සැකක් ඇතිකර නොගත යුතුය. හිතදු දහමේ ගුණ දෙවියන් පිදීම කරනුයේ ඔවුන්ගේ දහමට අනුකූලවයි. භෞද්ධයා විසින් ප්‍රඥාවට අධිපති විඤ්ඤියට පත් වූ දේවතාවෙකු ලෙස සැරියුත් මහ රහතන් වහන්සේට ගරු කළ යුතු බව භෞද්ධයාට තහවුරු කළේ උප්පත්ති දේවතාවකු වූ අනාථපිණ්ඩික දේවතාවුන්ය. ඒ බුදු දහමට අනුවය. අප කිසි විටෙක බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන පිළිවෙතට බිය විය යුතු නැත.

ලෝකයේ පහළවන යම් සත්වයෙක් වේ නම් එම සත්වයාගේ සැසඳ ගමනටද පරම විඤ්ඤිය වන එම ගමන නතර කිරීම හෙවත් නිවනට පත්වීමද සිදු වන්නේ තම තමන් විසින් සිදු කරන ක්‍රියාවන්ද ඇති කර ගන්නා දැනුමද

සිත සනසන ප්‍රමාගගුල

ඒ සඳහා නිවැරදි දැකීමක්ද හැසිරීමේ සිලාවාභ බවද යන හේතූන් නිසා බව මෙම සූත්‍රයෙන් පැහැදිලි වෙයි. ඒ අනුව බුදු රජාණන් වහන්සේ ලොවට දායාද කල උන් වහන්සේගේ සනභ පිරිස අතරින් සැරියුත් මහ රහතන් වහන්සේගේ පරම විශද්ධි චරිතය ආදර්ශයට ගැනීම උන්වහන්සේගේ පිරිනිවීම ද සිහිපත් කරන අදවැනි දිනක උන්වහන්සේ පිලිබඳ මෙතෙහි කිරීමට අපගේ නුවණ දියුණු කිරීමට හේතුවන බැවින් උන්වහන්සේට ගෞරව කිරීමද වනබව තේරුම් ගනිමු.

යෝ පබ්බජි පාති සනාති පඤ්ච - පහායකාමාති මනෝරමාති
තං චීතරාගං සුසමාහිතිඤ්ඤං - පරිනිබ්බතං වහදථි සාර්ජුත්තං
සාදු ! සාදු !! සාදු !!!